

«Довгими щирими сими словами до людей промовлятиму я»

ЧАСТИНА ПЕРША

Геній тендітної незламності (продовження)

9 заслуг Лесі Українки перед народом України

1. Завдяки її творчості українська література зайняла одну з найвищих позицій у світовій культурі, а про українців і Україну заговорили у всьому світі, захоплюючись різноманітними картинками життя «цього великого, самобутнього, гостинного і разом з тим сміливого, відважного народу, нескореного тими бідами, які довелося пережити українцям за свою довгу і славу історію».

Лесю Українку знають у всьому світі. Її твори перекладені багатьма мовами. Досі не втратили своєї актуальності збірки віршів «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки», збірники поем «Давня казка», «Одно слово», збірники драм «Бояриня», «Кассандра», «В катакомбах», «Лісова пісня» та інші.

2. **Леся Українка різко розсунула традиційні жанри української літератури.** З-під її пера вийшли блискучі твори епічного характеру, приголомшливі драматичні творіння, яскраві прозові роботи, в тому числі публіцистика. І це крім поезії.

У 19-річному віці вона самостійно склала для своїх сестер підручник «Стародавня історія східних народів» українською мовою. Також вона багато перекладала на українську мову М. Гоголя, А. Міцкевича, Г. Гейне, В. Гюго, Гомера та ін.

Нові образи, які привносилися в українську літературу письменницею, «приходили» з різних джерел, що також було вельми незвичайним і дозволило значно розширити кордони сучасної Українці літератури. Так, феноменально ерудована дівчина, яка знала безліч мов досконало, легко і абсолютно природним чином «поселяла» в Україні сюжети з Давнього Єгипту («В дому роботи — в країні неволі»), староврейської історії («У полоні», «На руїнах»), періоду раннього християнства («Руфін і Прісцилла», «Адвокат Мартіан»), європейського Середньовіччя («Роберт Брюс», «Стара казка») та ін.

БІЛ БИРЖЕВОЙ
ЛИДЕР

"Я не завжди розумію, за що і чому я
кого люблю ... Не знаю і, скажу
правду, знати не намагаюся. Люблю і
все. Любов абсолютної справедливості
не знає, але в цьому її вища
справедливість...".

Леся Українка

І це настільки було гармонійно, що читачами сприймалася як щось своє, рідне, споконвічно знайоме, особливо коли романтичні герої творів Лесі Українки, як уособлення мужності і сили українського народу, боролися без компромісів

з вульгарністю тиранії і деспотизмом можновладців. Так, за жанровими законами романтизму, герої в багатьох випадках гинули, але це у письменниці було пов'язано і з власною концепцією необхідності жертв заради загальної та повної перемоги.

Одна з кращих драм Лесі Українки «Одержима» була присвячена коханому, білорусу Сергію Мержинському, і була написана у його смертного одра в Мінську у 1901 році.

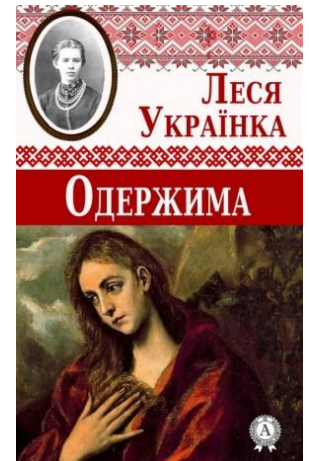
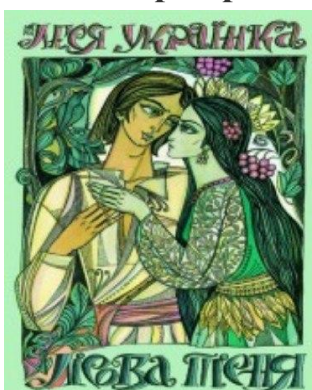
3. Основна тема творчості Лесі Українки - це національно-визвольна боротьба українського народу, упевненість у перемозі в цій боротьбі. При тому в цій темі вона виступила новатором, впроваджуючи, крім інноваційних стилістичних і жанрових прийомів, нові образи борців за волю, незалежність, свободу України. Усе це чітко проявилось в ранніх творах (поема «Самсон», поетичний цикл «Сльози-перли», «Невільницькі пісні»), а найвищого піку майстерності досягло в таких шедеврах, як «Триптих» і «Оргії».

4. Основними джерелами творчості Лесі Українки стали її власні переживання. Завдяки їм в українській поезії з'явилися надзвичайно прекрасні за глибиною ліричності, душевного драматизму й психологізму твори – від раннього циклу «Зоряне небо» до «Весна в Єгипті» і «З подорожньої книжки» (1910-1911 р.).

5. Крім романтизму, Леся Українка створила чимало шедеврів в інших

літературних напрямках. Так,

- ✓ декадентство характерно для «Блакитної троянди»;
- ✓ реалізм – для «Єдиний син», «Над морем», «Приязнь»;
- ✓ неоромантизм («поезія чистої краси») – для одного з найгеніальніших творів письменниці – драми-феєрії «Лісова пісня».

6. Леся Українка однією з перших стала поєднувати у своїй творчості кращі традиції української літератури з досягненнями сучасної європейської поезії. І разом з тим привносила власні новаторські жанрово-стилістичні методи і концептуальні ідеї, що збагатили не тільки українську, а й європейську літературу.

7. Створюючи драми в стилі античності і Середньовіччя, письменниця тим самим прилучала свій народ до скарбів світової культури і разом з тим показувала світові самотність і унікальність українців. Вона вдосконалила формальні можливості української поезії, розсунула естетичні концепції літератури, розширила жанрові та стилістичні можливості поезії, прози, драматургії.

8. Леся Українка стала найбільшим збирачем українського фольклору, зберігши його для нащадків, знала близько 500 народних пісень, написала роботу з фольклористики «Купала на Волині». Її чоловік Климентій Квітка з її голосу записав великий цикл народних пісень. До речі, вони, Леся і Климентій, були першими українськими фольклористами, хто почав записувати народні українські пісні на фонограф.

9. Леся Українка переклала українською мовою Гейне, Байрона, Гомера, Данте, Шекспіра, поезію Стародавнього Єгипту, гімни «Рігведи» та ін.

Творча спадщина Лесі Українки включає більше 270 віршів, не враховуючи поеми і віршовані драматичні твори, півтора десятка оповідань, стільки ж статей, величезну кількість перекладів, безліч зібраних унікальних народних пісень, казок, переказів, легенд українського народу.

Далі буде!